

Seat No. : _____

DE-108
December-2021
B.A., Sem.-III
CC-203 : Sanskrit
[ऋग्वेद:]

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચનાઓ : (1) વિભાગ-Iમાં દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

Instructions : All question in Section-I carry equal marks.

(2) વિભાગ-Iમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નના ઉત્તર આપો.

Write the answer to any **three** question from Section-I.

(3) વિભાગ-IIમાં પ્રશ્ન નં. 9 ફરજિયાત છે.

Question No. 9 in Section-II is compulsory.

વિભાગ-I/Section-I

1. વૈદિક દેવતા અગ્નિના સ્વરૂપ વિશે નોંધ લખો.

14

Write a note on Vedic Deity Agni.

2. ઇન્દ્રસૂક્તમ્ને આધારે ઈન્દ્રના પરાક્રમનું વર્ણન કરો.

14

Describe the braver deeds of Indra based on ઇન્દ્રસૂક્તમ્ ।

3. પુરુષસૂક્તમ્નું રસદર્શ કરો.

14

Write detail note on પુરુષસૂક્તમ્ ।

4. ભિક્ષુસૂક્તનું રસદર્શન કરો.

14

Write detail note on ભિક્ષુસૂક્તમ્ ।

5. નીચેના મંત્રોનું વિવરણ સહિત ભાષાંતર કરો : 14
 Translate the following verses with explanation :
 (1) અગ્નિઃ પૂર્વભિક્રષિભિરીડયો નૂનનૈરુત્ ।
 સ દેવાં એહ વક્ષતિ ॥ ૩.૨ ॥
 (2) બ્રાહ્મણોડસ્ય મુર્ખમાસીદ્ બાહુ રાજન્યઃ કૃતઃ ।
 ઊરૂ તદસ્ય પદૈશ્યઃ પદ્ભ્યાં શૂદ્રો અજાયત ॥ ૧૦-૧૨ ॥
6. ઋગ્વેદના સંવાદસૂક્તો વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો. 14
 Write detail note on સંવાદસૂક્ત of ઋગ્વેદ.
7. સામવેદસંહિતા વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો. 14
 Write detail note on સામવેદસંહિતા.
8. શબ્દ નોંધ લખો : 14
 Write word note :
 (1) અધ્વરઃ
 (2) શમ્બરમ્
 (3) કવિક્રતુઃ
 (4) વજ્રબાહુઃ

વિભાગ-II/Section-II

9. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો : 8
 Fill in the blank with appropriate to word :
 (1) ઋગ્વેદના પ્રધાનદેવતા _____ છે. (ઇન્દ્ર, અગ્નિ, વરુણ, વિષ્ણુ)
 (2) ઈન્દ્રની સ્તુતિ ઋગ્વેદમાં _____ સૂક્તોમાં છે. (250, 100, 200, 50)
 (3) 'ઋત' શબ્દનો અર્થ _____ થાય છે. (સત્યઃ, ધર્મઃ, ઋતુ, રક્ષકઃ)
 (4) યજ્ઞિય પુરુષના પ્રાણમાંથી _____ જન્મ્યું. (સૂર્ય, અગ્નિ, વાયુ, ઇન્દ્ર)
 (5) ભિક્ષુસૂક્તના ઋષિ _____ છે. (અંગિરસ, નારાયણ, મધુચ્છન્દા, પ્રજાપતિ)
 (6) 'ક'નો અર્થ _____ દેવ થાય છે. (પ્રજાપતિ, બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, ઇન્દ્ર)
 (7) કૃષ્ણ યજુર્વેદની _____ શાખાઓ પ્રાપ્ત છે. (5, 7, 4, 8)
 (8) દેવોમાં રાષ્ટ્રીય દેવ _____ છે. (ઈન્દ્ર, અગ્નિ, વરુણ, કુબેર)